

GENERALINIO ADVOKATO
L. A. GEELHOED IŠVADA,
pateikta 2006 m. rugsėjo 12 d.¹

Turinys

I — Įvadas	I - 963
II — Sprendimas	I - 963
III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas	I - 965
IV — Procesas Teisingumo Teisme	I - 965
V — Apeliantės skundo pagrindai ir šalių argumentai	I - 966
A — Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo: teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimas	I - 966
1. Pirmosios instancijos teismo argumentai	I - 966
2. Apeliantės kaltinimai	I - 968
3. Komisijos argumentai	I - 970
4. Vertinimas	I - 973
B — Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo: klaidingas EB 81 straipsnio taikymas Sprendimo 2 straipsnyje	I - 978
1. Pirmosios instancijos teismo argumentai	I - 978
2. Apeliantės kaltinimai	I - 979
3. Komisijos argumentai	I - 980
4. Vertinimas	I - 981

¹ — Originalo kalba: olandų.

C — Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo: vienodo vertinimo principo pažeidimas nustatant paskirtos baudos dydį	I - 983
1. Reikšmingos ginčijamo sprendimo ištraukos	I - 983
2. Apeliantės kaltinimai	I - 984
3. Komisijos argumentai	I - 986
4. Vertinimas	I - 987
VI — Dėl bylinėjimosi išlaidų	I - 988
VII — Išvada	I - 989

I — Įvadas

procedūrą pagal EB sutarties 81 straipsnį (byla IV/E-1/35.860-B – Besiūliai plieno vamzdžiai; toliau – Sprendimas)³, ir atmetė likusią ieškinio dėl šio sprendimo panaikinimo dalį.

1. Šioje byloje nagrinėjamas bendrovės *Salzgitter Mannesmannröhren-Werke GmbH* (buvusi *Mannesmannröhren-Werke AG*, toliau – *Mannesmann*) pateiktas apeliacinis skundas dėl 2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mannesmannröhren-Werke AG prieš Europos Bendrijų Komisiją* (T-44/00)².

II — Sprendimas

2. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas sumažino baudą, kuri ieškovei buvo skirta 1999 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimu 2003/382/EB, priimtu taikant

3. Faktinės aplinkybės, kuriomis paremtas nagrinėjamas Sprendimas, pateiktos mano išvados sujungtose bylose *Sumitomo Metal Industries Ltd ir Nippon Steel Corp. prieš Europos Bendrijų Komisiją* (C-403/04 P ir C-405/04 P) 3–12 punktuose.

2 — Rink. p. II-2223, toliau – skundžiamas sprendimas.

3 — OL L 140, 2003, p. 1.

4. Kiek tai susiję su šiuo apeliaciniu skundu, Sprendimo rezoliucinėje dalyje nurodyta:

2. <...> *Mannesmannröhren-Werke AG* atveju pažeidimas truko nuo 1993 m. rugpjūčio 9 d. iki 1997 m. balandžio 24 dienos.

„1 straipsnis

<...>

1. *Mannesmannröhren-Werke AG* <...> pažeidė EB sutarties 81 straipsnio 1 dalies nuostatas, šio sprendimo konstatuojamoje dalyje nurodytu būdu ir mastu dalyvaudama susitarime, kuris, be kita ko, numatė nacionalinės besiūlių standartinių OCTG vamzdžių ir transportavimo vamzdžių projektams rinkos apsaugą.

4 straipsnis

2. *Mannesmannröhre-Werke AG* <...> pažeidimas truko nuo 1990 iki 1995 metų.

1 straipsnyje išvardytoms įmonėms už tame pačiame straipsnyje nustatytą pažeidimą skiriamos tokios baudos:

2 straipsnis

1. *Mannesmannröhren-Werke AG*

13 500 000 eurų

1. Padarydamos 1 straipsnyje nurodytą pažeidimą sutartimis, kurios lėmė OCTG vamzdžių tiekimo *British Steel Limited* pasidalijimą, *Mannesmannröhren-Werke AG* <...> pažeidė EB sutarties 81 straipsnio 1 dalį.

<...>“

III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

5. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai nuo 2000 m. vasario 28 d. iki balandžio 3 d. pateiktais septyniais ieškiniais septynios iš aštuonių Sprendimu nubaustų įmonių, tarp kurių buvo ir *Mannesmann*, apskundė šį sprendimą.

6. *Mannesmann* prašė, kad Pirmosios instancijos teismas panaikintų Sprendimą arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, sumažintų jai skirtą baudą ir priteistų iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

7. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas:

— panaikino Sprendimo 1 straipsnio 2 dalį, kiek joje buvo nustatyta, kad nurodytas pažeidimas buvo daromas iki 1991 m. sausio 1 dienos,

— nustatė ieškovei skirtingą 12 600 000 eurų baudą,

— atmetė likusią ieškinio dalį,

— nurodė kiekvienai šaliai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

IV — Procesas Teisingumo Teisme

8. Apeliaciniu skundu *Mannesmann* Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo buvo atmestas ieškinyš dėl Sprendimo panaikinimo,

— panaikinti Sprendimą,

— tuo atveju, jei Sprendimas būtų paliktas galioti, papildomai prašo sumažinti jo 4 straipsnyje nustatytą baudą ir

— sumažinti Sprendimo 5 straipsnyje nustatytus delspinigius, arba

— papildomai prašo grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo, kad šis priimtų sprendimą remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu,

A — *Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindas: teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimas*

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

9. Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apeliančios bylinėjimosi išlaidas.

1. Pirmosios instancijos teismo argumentai

12. Nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje apeliančė ginčijo dokumento „Pasidalijimo raktas“ kaip įrodymo, pagrindžiančio Sprendime nustatytą EB 81 straipsnio pažeidimą, priimtinumą. Komisijai atsakius atskleisti dokumento autoriaus tapatybę, jo autentiškumas ir įrodomoji galia turėjo būti vertinama atsargiai.

V — Apeliančės skundo pagrindai ir šalių argumentai

10. *Mannesmann* nurodo tris apeliacinio skundo pagrindus, dėl kurių skundžiamas sprendimas turėtų būti panaikintas, būtent teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimą, klaidingą EB 81 straipsnio taikymą Sprendimo 2 straipsniui ir vienodo požiūrio principo pažeidimą.

11. Šia tvarka apeliančės nurodytus skundo pagrindus toliau ir aptarsiu.

13. Komisija bent jau turėjo nurodyti dokumento, kurį ji pasitelkė kaip tiesioginį neteisėtų veiksmų įrodymą, gavimo aplinkybes.

14. Komisija neturėjo teisės juo remtis *Mannesmann* atžvilgiu, nes nė viena su byla susijusi įmonė nepatvirtino šio dokumento autentiškumo, taip pat Komisija jokiais kitais būdais neįrodė jo autentiškumo. Todėl buvo pažeista teisė į gynybą ir tai yra pagrindas panaikinti Sprendimą.

15. Šiuos apeliančiąs argumentus dėl dokumento „Pasidalijimo raktas“ priimtino Pirmosios instancijos teismas išsamiai išnagrinėjo skundžiamo sprendimo 81–85 punktuose:

„81. Pirmiausia reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo konstatuojamosiose dalyse dėl 1 straipsnyje nurodyto pažeidimo Komisija daugiausia remiasi 1996 m. rugsėjo 17 d. Verluca pareiškimu <...> Nors Komisija taip pat remiasi, ypač ginčijamo sprendimo 85 ir 86 konstatuojamosiose dalyse, dokumentu „Pasidalijimo raktas“, pastarasis dokumentas bendroje ginčijamo sprendimo struktūroje nėra toks svarbus kaip Verluca pareiškimai.

82. Dėl to reikia atmesti *Mannesmann* argumentą, kad nustatydamas ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodyto pažeidimo egzistavimą Komisija iš esmės rėmėsi dokumentu „Pasidalijimo raktas“. <...>

83. (Šiame skundžiamo sprendimo punkte Pirmosios instancijos teismas glaustai išdėstė ginčijamo sprendimo 85 ir

86 konstatuojamąsias dalis, kuriose paaiškinama, kaip Komisija gavo dokumentą „Pasidalijimo raktas“ ir koks jo turinys.)

84. Dėl dokumento „Pasidalijimo raktas“, kaip ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodyto pažeidimo įrodymo, priimtino pirmiausia reikia pažymėti, kad Bendrijos teisėje vyrauja laisvo įrodymų vertinimo principas ir vienintelis svarbus kriterijus pateiktiems įrodymams vertinti yra jų patikimumas (teisėjo B. Vesterdorf, vykdančio generalinio advokato pareigas, išvada 1991 m. spalio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimui *Rhône-Poulenc prieš Komisiją*, T-1/89, Rink. p. II-867, II-869, II-954; taip pat šiuo klausimu žr. 2000 m. kovo 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Met-Trans ir Sagpol*, C-310/98 ir C-406/98, Rink. p. I-1797, 29 punktą ir 2002 m. lapkričio 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ir T-151/99, Rink. p. II-4547, 223 punktą). Komisijai taip pat gali reikėti apsaugoti informatorių anonimiškumą (žr. šiuo klausimu <...> sprendimo *Adams prieš Komisiją*⁴ 34 punktą) ir tokios aplinkybės nepakanka priversti šią instituciją atmesti jos turimą įrodymą.

4 – 1985 m. lapkričio 7 d. Sprendimas *Adams prieš Komisiją* (145/83, Rink. p. 3539).

85. Taigi, nors *Mannesmann* argumentai gali būti svarbūs vertinant dokumento „Pasidalijimo raktas“ patikimumą bei įrodomąją galią, negalima pripažinti, kad šis dokumentas yra nepriimtinas įrodymas ir jį reikia išimti iš bylos.“

ninkų parodymus ir anonimiškus dokumentinius įrodymus pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnį.

2. Apeliantės kaltinimai

16. Apeliantė iš esmės pateikia du argumentus šiam apeliacinio skundo pagrindui paremti:

— skundžiamo sprendimo 84 punkte Pirmosios instancijos teismas neteisingai išaiškino reikšmingą Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo praktiką, pagal kurią vertinant įrodymus reikia patikrinti jų kilmę,

— leisdamas dokumentą „Pasidalijimo raktas“ naudoti kaip įrodymą, Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į Europos žmogaus teisių teismo praktiką dėl leistinumo naudoti anoniminių liudi-

17. Šiuo atžvilgiu apeliante, nurodydama sprendimo *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją*⁵ 223 punktą, tvirtina, kad vertinant įrodymus pagal Bendrijos teisę reikalaujama patikrinti jų kilmę.

18. Vykstant administracinei tyrimo procedūrai atsakovei be apribojimų turi būti suteikta galimybė patikrinti dokumento turinio autentiškumą ir informaciją suteikusio asmens patikimumą. Priešingu atveju atsakovė negalėtų patikrinti, ar informaciją suteikęs asmuo kalbėjo tiesą ir ar tretieji asmenys nesiėmė manipuliacijų siekdami susijusiai įmonei padaryti žalos. Be to, dokumentinių įrodymų, kurių autorius ir kilmė nežinomi, naudojimas pažeidžia teisinės valstybės principą, įtvirtintą ES 6 straipsnio 1 dalyje.

19. Apeliantės teigimu, tai neprieštarauja sprendimui *Adams prieš Komisiją*⁶, kuris buvo susijęs su „anonimiška“ informacija, tyrimo metu naudota siekiant rasti kitų dokumentinių įrodymų, kurie būtų priimtini.

5 — Minėtas šios išvados 15 punkte.

6 — Minėtas šios išvados 4 punkte.

20. Pagal ES 6 straipsnio 2 dalį taikant Bendrijos teisę turi būti atsižvelgiama į EŽTK įtvirtintas pagrindines teises. Šis reikalavimas taip pat tiesiogiai patvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija)⁷. Chartijos 46 ir 47 straipsniai atitinka EŽTK 6 straipsnį ir užtikrina teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

21. Apeliantė toliau nurodo, kad pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį teismai turi aiškinti Chartiją taip, kad ji užtikrintų ne mažesnę teisių apsaugą nei EŽTK. Oficialiose deklaracijose dėl 52 straipsnio 3 dalies taip pat papildomai nurodoma, kad nuorodos į EŽTK apima ir reikšmingą Europos žmogaus teisių teismo praktiką.

22. Europos žmogaus teisių teismas savo praktikoje yra ne kartą aiškiai nustatęs apribojimus naudoti anonimines trečiosios šalies pareiškimus. Remiantis šia praktika atsakovė turi turėti galimybę ginčyti ne tik anonimškų pareiškimų autentiškumą, bet ir asmens, kurio tapatybė yra saugoma, patikimumą. Šiuo atžvilgiu apeliantė nurodo Europos žmogaus teisių teismo sprendimus

*Kostovski prieš Nyderlandus*⁸, *Van Mechelen prieš Nyderlandus*⁹ ir *Windisch prieš Austriją*¹⁰.

23. Be to, ši praktika patvirtina, kad net jeigu parengtinio tyrimo metu ir galima naudoti tokius anonimiskus pareiškimus, vis dėlto šie pareiškimai negali būti naudojami kaip įrodymai prieš kaltinamąjį.

24. Teismo praktika dėl anoniminio liudininko pareiškimu paremtų dokumentų neseniai priimtame sprendime *Visser prieš Nyderlandus*¹¹ yra apibendrinta taip: toks dokumentas gali būti naudojamas kaip įrodymas, jei a) atsakovas viso proceso metu nepateikė prašymo leisti apklausti tokį liudininką, b) nuosprendis daugiausia grindžiamas kitais, ne iš anoniminio šaltinio gautais, įrodymais ir c) sprendimą priėmęs teismas aiškiai nurodo, kad anoniminio liudininko pareiškimu naudotasi atsargiai ir apdairiai.

8 — Žr. 1989 m. lapkričio 20 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimą *Kostovski prieš Nyderlandus*, A serija, Nr. 166.

9 — Žr. 1997 m. balandžio 23 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimą *Van Mechelen prieš Nyderlandus*, Sprendimų rinkinys 1997-III.

10 — Žr. 1990 m. rugsėjo 27 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimą *Windisch prieš Austriją*, A serija, Nr. 186.

11 — Žr. 2002 m. vasario 14 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimą *Visser prieš Nyderlandus*, Sprendimų rinkinys 2002, § 32.

7 — OL C 364, 2000, p. 1.

25. Apeliantės teigimu, svarstomu atveju Pirmosios instancijos teismas šių reikalavimų nesilaikė. Visų pirma nėra nurodyta, kokią įrodomąją galią Pirmosios instancijos teismas suteikė dokumentui „Pasidalijimo raktas“. Be to, iš skundžiamo sprendimo 85–94 punktų matyti, kad šis dokumentas yra svarbiausias iš visų pateiktų įrodymų.

26. Galiausiai apeliantė tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, pasitelkdamas dokumentą „Pasidalijimo raktas“ pareikštiems kaltinimams pagrįsti, pažeidė teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principą. Pagal šį principą atsakovės teisės gali būti apribotos tik tada, jei šie apribojimai yra būtini ir proporcingi¹². Kadangi Pirmosios instancijos teismas nežinojo nei anoniminio informatoriaus tapatybės, nei jo motyvų, jis negalėjo susidaryti nuomonės, ar nagrinėjamu atveju tokie atsakovės teisių apribojimai buvo pateisinami.

3. Komisijos argumentai

27. Komisija mano, kad šis skundo pagrindas yra nepriimtinas, nes apeliantė tik apeliaciniame skunde pirmą kartą remiasi EŽTK ir Chartijos pažeidimu. Pirmosios instancijos teisme jos kaltinimai buvo pagrįsti tik tuo, kad leidus naudoti dokumentą „Pasidalijimo raktas“ kaip įrodymą buvo

pažeista jos teisė į gynybą. Komisijos nuomone, apeliantė bet kuriuo atveju pirmojoje instancijoje negalėjo Komisijos kaltinti Chartijos pažeidimu, nes Chartija buvo priimta tik 2000 m. gruodžio 7 d., o ginčijamas sprendimas buvo priimtas 1999 m. gruodžio 8 dieną.

28. Komisija iš esmės nesutinka su tvirtinimais, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė teisę į gynybą. Iš apeliantės nurodytos teismų praktikos¹³ jokių būdu negalima daryti išvados, kad dokumento, kurio autorius nežinomas, negalima naudoti kaip įrodymo. Remiantis šia teismų praktika dokumento kilmė yra vienas iš daugelio kriterijų, pagal kuriuos turi būti nustatyta jo įrodomoji galia.

29. Tiek atsakovė, tiek ir Pirmosios instancijos teismas, remdamasis visa turima informacija, turi įvertinti viso dokumentinio įrodymo ar atskirų jo dalių autentiškumą ir jame pateikiamų faktinių aplinkybių teisingumą ar klaidingumą.

30. Todėl svarbu, ar apeliantė galėjo pareikšti savo nuomonę dėl Pirmosios instancijos teismo vertinamų įrodymų autentiškumo ir patikimumo prieš šiam teismui atliekant jų

12 — Šiuo klausimu apeliantė nurodo 1989 m. liepos 11 d. Sprendimą *Schröder* (265/87, Rink. p. 2237, 21 punktą).

13 — Minėtas šios išvados 15 punkte ir 4 išnašoje.

įvertinimą. Šiuo atveju būtent taip ir buvo vykstant (administracinei) procedūrai, po kurios Komisija priėmė Sprendimą, ir procesui Pirmosios instancijos teisme.

konfidencialumą, jei informatorius pageidauja likti anonimiškas, vis dėlto šios pareigos svarba atsiskleidžia tik tada, kai Komisija pradeda naudoti tokią informaciją.

31. Neabejotina, kad dokumento įrodomajai galiai gali turėti įtakos tai, jog jo autorius, adresatas ar dokumento parengimo aplinkybės yra nežinomos ar Komisija jų negali atskleisti dėl išpareigojimų saugoti paslaptį pagal EB 287 straipsnį.

34. Komisija taip pat ginčija kaltinimus, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė EŽTK 6 straipsnį bei Chartijos 47 ir 48 straipsnius.

32. Neabejotina, kad vertindamas įrodymus Pirmosios instancijos teismas tinkamai į šias aplinkybes atsižvelgė, viena vertus, ginčijamo sprendimo 86 punkte konstatuodamas, kad dokumentas „Pasidalijimo raktas“ turi tik ribotą įrodomąją galią, nes sąlygos, kuriomis jis buvo parengtas, yra beveik nežinomos, ir, kita vertus, šio sprendimo 87 ir 94 punktuose padarydamas išvadą, kad jis tokią ribotą įrodomąją galią turi, nes jame pateikta konkreti informacija atitinka kituose dokumentuose esančią informaciją.

35. Dėl Chartijos Komisija nurodo, kad ji kol kas nėra teisiškai įpareigojanti¹⁵. Be to, Chartijos 47 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisė į teisingą bylos nagrinėjimą neturi savarankiškos prasmės, nes pagal (Chartijos) 52 straipsnio 3 dalį šios nuostatos taikymo sritis yra tokia, kokia nustatyta EŽTK 6 straipsnyje. Todėl šiame kontekste nebūtina atskirai vertinti Chartijos 47 straipsnio.

33. Be to, išvados, kurias apelianė daro remdamasi sprendimu *Adams prieš Komisiją*¹⁴, yra netikslios. Nors pagal šį sprendimą Komisija iš tikrųjų turi pareigą užtikrinti

36. Nors EŽTK nėra Bendrijos teisės dalis¹⁶, teisė į teisingą bylos nagrinėjimą neabejotinai yra viena iš pagrindinių teisių, kurios sudaro Bendrijos teisę ir kurias aiškindami Bendrijos

15 — 2003 m. sausio 15 d. Sprendimas *Philip Morris ir kt. prieš Komisiją* (sujungtos bylos T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 ir T-272/01, Rink. p. II-1, 122 punktas).

16 — 2001 m. vasario 20 d. Sprendimas *Mannesmannröhren-Werke AG prieš Komisiją* (T-112/98, Rink. p. II-729, 59 punktas).

14 — Minėta šios išvados 4 išnašoje.

teismai būtina turi atsižvelgti į Europos žmogaus teisių teismo praktiką¹⁷.

kad galėtų būti išdėstyti priešiniai argumentai¹⁹.

37. Apeliantės nurodyta Europos žmogaus teisių teismo praktika susijusi su anonimiškai pateiktų įrodymų naudojimu baudžiamajame procese, o ši byla yra susijusi su dokumentų, kurių autorius nėra nurodytas, naudojimu vykstant procedūrai, per kurią paskiriama administracinė bauda pagal konkurencijos teisę.

38. Komisijos teigimu, *Mannesmann* klaidingai liudininkų parodymus prilygina dokumentiniams įrodymams. Iš apeliantės nurodytų Europos žmogaus teisių teismo sprendimų¹⁸ neišplaukia, kad dokumentai gali būti naudojami tik tuomet, jei jų autorius žinomas ir gali būti atsakovo bei kompetentingo teismo apklaustas.

39. Komisijos nuomone, ši teismo praktika įtvirtina pagrindinį principą, kad iš esmės visi įrodymai turi būti pateikti viešame posėdyje,

40. Komisija nurodo, kad ji neturi įgaliojimų priversti asmenų būti liudininkais vykstant parengtiniam tyrimui. Todėl sprendimai konkurencijos byloje paremti visų pirma dokumentiniais įrodymais. Atsižvelgiant į šiuos procedūrinius ypatumus, Komisija minėtojo pagrindinio principo laikosi sudarydama sąlygas susipažinti su visais įrodymais, todėl suinteresuotosios įmonės gali juos ištirti ir dėl jų raštu arba žodžiu pateikti savo atsiliepimus. Tai ir yra priešiniai argumentai, kurių pateikimą Komisija turi užtikrinti laikydamosi minėtojo principo per administracinę procedūrą.

41. Komisija taip pat ginčija *Mannesmann* teiginį, kad dokumentas „Pasidalijimo raktas“ buvo svarbiausias iš visų pateiktų įrodymų.

42. Šį apeliantės teiginį Pirmosios instancijos teismas paneigė skundžiamojo sprendimo 81 ir 82 punktuose. Be to, skundžiamojo sprendimo 87 punkte Pirmosios instancijos

17 — 2002 m. spalio 15 d. Sprendimas *Limburgse Vinylmaatschappij ir kt. prieš Komisiją* (sujungtos bylos C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P, C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 273 ir 274 punktai).

18 — Šiuo atveju Komisija nurodo sprendimus *Kostovski prieš Nyderlandus* (minėtas 8 išnašoje, § 41); *Van Mechelen prieš Nyderlandus* (minėtas 9 išnašoje, § 51), *Windisch prieš Austriją* (minėtas 10 išnašoje, § 26); taip pat 1991 m. balandžio 26 d. Sprendimą *Äsch prieš Austriją* (A serija, Nr. 203, § 27) ir 2002 m. birželio 15 d. Sprendimą *Lüdi prieš Šveicariją* (A serija, Nr. 238, § 47).

19 — Šį pagrindinį principą galima rasti visų ankstesnėje išnašoje minėtų sprendimų nurodytuose punktuose.

teismas šiuo klausimu išsamiau paaiškino, kad tuomet, kai dokumente „Pasidalijimo raktas“ pateikta konkreti informacija atitinka kituose dokumentuose, pavyzdžiui, Verluca pareiškimuose, esančią informaciją, šie įrodymai vienas kitą patvirtina²⁰.

4. Vertinimas

43. Ar Bendrijos teisės bendras principas, kad kiekvienas asmuo turi teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, Bendrijos konkurencijos teisės tikslais turi būti aiškinamas taip, kad dokumentai, kuriuose yra suinteresuotojioms įmonėms nepalankios informacijos, negali būti panaudoti kaip įrodymai, jei jų autorių ir asmens, kuris šiuos dokumentus perdavė Komisijai, tapatybė turi būti apsaugota?

44. Tai iš esmės ir yra apeliančios skundo pirmajame pagrinde keliamas teisės klausimas, į kurį, jos nuomone, Pirmosios instancijos teismas atsakė klaidingai.

45. Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad Teisingumo Teismas pripažįsta Bendrijos teisės bendrą principą, pagal kurį visi asmenys turi teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, šiuo klausimu įprastai remdamasis tiek bendromis valstybių narių konstitucinėmis tradicijomis, tiek EŽTK²¹.

46. Atsižvelgiant į paskutinę frazę, mano manymu, nėra itin reikšminga aplinkybė tai, kad apeliančios pirmojoje instancijoje tiesiogiai nesirėmė EŽTK 6 straipsniu.

47. Kaip Teisingumo Teismas yra ne kartą pažymėjęs, šis teisės į teisingą procesą principas, kaip Bendrijos teisės bendras principas, yra kilęs iš pagrindinių teisių, kurios iš dalies pagrįstos taip pat EŽTK ir būtent šios Konvencijos 6 straipsniu.

48. Todėl jei Bendrijos teisme remiamasi teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principu, kaip juo rėmėsi ir apeliančios pirmojoje instancijoje²², galima daryti prielaidą, kad netiesiogiai nurodomas ir EŽTK 6 straipsnis.

20 — Skundžiamo sprendimo 87 punkte nurodyta: „Tačiau tuomet, kai dokumente „Pasidalijimo raktas“ pateikta konkreti informacija atitinka kituose dokumentuose, pavyzdžiui, Verluca pareiškimuose, esančią informaciją, galima teigti, kad šie įrodymai vienas kitą patvirtina.“

21 — Dėl naujausios šios teismų praktikos patvirtinimo žr. 2006 m. gegužės 2 d. Sprendimą *Eurofood IFSC* (C-341/04, Rink. p. I-3813, 65 punktas).

22 — Išsamiau apie tai žr. skundžiamo sprendimo 77 punktą.

49. Atsižvelgdamas į tai, aš manau, kad šis skundo pagrindas yra priimtinas.

50. Laikui bėgant teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principas buvo išsamiau paaiškintas ir tiksliau apibrėžtas Komisijos atliekamų parengtinių tyrimų dėl EB 81 ir 82 straipsnių pažeidimų atžvilgiu. Tai yra bendras Bendrijos teismų, Komisijos, formuojančios administracinę praktiką, ir Bendrijos teisės aktų leidėjo, kuris administracinės ir teismų praktikos pokyčius kodifikavo patvirtindamas atitinkamas procedūrinės nuostatos, rezultatas²³.

51. Teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principas reikalauja, kad įmonės, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, turėtų bent jau šias teises:

— garantiją, kad iš anksto bus pranešta apie kaltinimus ir suinteresuotosioms įmonėms bus suteikta galimybė į juos atsakyti²⁴,

— teisę susipažinti su bylos medžiaga: Komisija privalo atskleisti dokumentinius įrodymus, nebent juose yra verslo paslapčių ar kitos konfidencialios informacijos, kuri negali būti atskleista²⁵,

— teisę raštu atsakyti į pareikštus kaltinimus²⁶,

— teisę būti išklaustytam: atitinkamos įmonės turi teisę žodžiu išdėstyti savo nuomonę dėl joms pareikštų kaltinimų²⁷.

52. Įrodymų rinkimas konkurencijos byloje pasižymi ypatumais, kuriuos Teisingumo

23 — Tai aiškiai numatyta 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1) ir 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal Sutarties 81 ir 82 straipsnius tvarkos (OL L 123, 2004, p. 18).

24 — Reikalavimai, kuriuos turi atitikti pareiškiami kaltinimai, yra nustatyti ankstesnėje gausioje teismų praktikoje, konkrečiai kalbant, 1970 m. liepos 15 d. Sprendime *ACF Chemiefarm* prieš Komisiją („Chinino kartelis“) (41/69, Rink., p. 661, 90–96 punktai); 1972 m. liepos 14 d. Sprendime *ICI* prieš Komisiją („Dažiosios medžiagos“) (48/69, Rink. p. 619, 21–25 punktai) ir 1983 m. birželio 7 d. Sprendime *Musique Diffusion Française* prieš Komisiją (sujungtos bylos 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 12–17 punktai). Dabar jie išdėstyti Reglamento Nr. 1/2003 27 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento Nr. 773/2004 11 straipsnio 2 dalyje (minėti šios išvados 23 išnašoje).

25 — Teisingumo Teismas šią teisę iš principo pripažino 1979 m. vasario 13 d. Sprendime *Hoffman-La Roche* prieš Komisiją (85/76, Rink. p. 461, 11 punktas); 1983 m. birželio 7 d. Sprendime *Musique Diffusion Française* prieš Komisiją (minėtas šios išvados 24 išnašoje, 24–30 punktai); 1983 m. spalio 25 d. Sprendime *AEG-Telefunken* prieš Komisiją (107/82, Rink. p. 3151, 21–30 punktai) ir 2004 m. sausio 7 d. Sprendime *Aalborg-Portland* ir kt. prieš Komisiją (sujungtos bylos C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 68 punktas). Dabar teisė susipažinti su bylos medžiaga įtvirtinta Reglamento Nr. 1/2003 27 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento Nr. 773/2004 15 straipsnyje (minėti šios išvados 23 išnašoje).

26 — Dabar ši teisė įtvirtinta Reglamento Nr. 773/2004, minėto šios išvados 23 išnašoje, 10 straipsnyje.

27 — Dabar ši teisė įtvirtinta Reglamento Nr. 773/2004, minėto šios išvados 23 išnašoje, 12 straipsnyje.

Teismas vėlgi apibendrina sprendime *Aalborg-Portland*²⁸:

- dažnai veikia, susijusi su antikonkurenciniais susitarimais ir veiksmais, atliekama neteisėtai, susitikimai vyksta slapta, dažniausiai trečiosiose šalyse, o su tuo susijusių dokumentų turima kuo mažiau,
- net jei randama keletas dokumentų, aiškiai rodančių neteisėtą ryšį tarp ūkio subjektų, jie paprastai būna fragmentiški ir negausūs,
- daugeliu atvejų apie antikonkurencinį susitarimą ar veiksmus galima spręsti iš tam tikrų sutapimų ir rodiklių, kurie kartu, nesant kito tinkamo paaiškinimo, gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas.

53. Be šių įrodinėjimui būdingų problemų, taip pat yra apriboti Komisijos įgaliojimai atliekant tyrimą. Aš turiu omenyje, be kitų atvejų, šių įgaliojimų apribojimą *ratione loci*,

dėl kurio jais galima naudotis tik Bendrijos teritorijoje, ir apribojimus, kylančius dėl asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, teisės neduoti parodymų ir neliudyti prieš save. Visi jie taip pat turėjo reikšmės atliekant tyrimą, kurio pagrindu buvo priimtas šioje byloje nagrinėjamas Komisijos sprendimas²⁹.

54. Tai, kad Komisija, siekdama gauti tyrimui reikšmingos informacijos, neturėjo teisės apklausti asmenų, buvo reikšmingas jos įgaliojimų atliekant antikonkurencinių veiksmų tyrimą apribojimas. Įsigaliojus Reglamentui Nr. 1/2003, Komisijai tokie įgaliojimai vis dėlto buvo suteikti, su sąlyga, kad susiję asmenys sutinka būti apklausiami³⁰. Tačiau sąlyginį tokių įgaliojimų trūkumą atskleidžia aplinkybė, jog Komisija negali reikalauti, kad asmenys duotų parodymus ar būtų apklausiami prisiekę, taip pat negali skirti baudos, jei suteikta informacija yra neteisinga ar klaidinanti.

55. Atsižvelgiant į tai, liudininkų parodymai, itin svarbūs nacionalinėse baudžiamosiose bylose, su kuriomis ir yra susijusi apeliančios nurodyta Europos žmogaus teisių teismo

28 — Minėtas šios išvados 25 išnašoje, 55–57 punktai.

29 — Žr. sprendimą *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją*, minėtą šios išvados 16 išnašoje.

30 — Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio 1 dalis ir Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnis (minėti šios išvados 23 išnašoje).

praktika, gali būti visiškai nereikšmingi atliekant antikonkurencinių veiksmų tyrimą ir skiriant už juos baudas.

tas jų pateiktos informacijos konfidencialumas ar neatskleista jų tapatybė, bet ir kiti asmenys, kurie dalyvauja tyrime kaip nukentėjusioji šalis, ieškovai ar informatoriai. Teisingumo Teismas tai taip pat yra pripažinęs savo praktikoje³².

56. Todėl atliekant tyrimus pagal Bendrijos konkurencijos teisę ir užtikrinant, kad jos būtų laikomasi, rašytiniai dokumentai yra svarbiausi įrodymai, nesvarbu, kaip būtų sudėtinga juos surinkti praktikoje.

57. Sunkumų kyla tais atvejais, kai įrodymai pagrįsti rašytiniais dokumentais, nes juose gali būti verslo paslapčių ar kitos informacijos, kuri negali būti atskleista arba gali būti atskleista tik labai ribotai. Jei tai susiję su dokumentais, gautais iš įmonių, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, konfidencialumo užtikrinimas, siekiant apsaugoti tokių įmonių atsakovių teisėtus interesus, yra vienas teisės į teisingą procesą principo aspektų. Bendrijos teismais užtikrina, kad jo būtų griežtai laikomasi³¹.

59. Atsižvelgiant į tai, kad, viena vertus, trečiųjų šalių perduoti dokumentiniai įrodymai gali būti svarbūs antikonkurencinių susitarimų bei veiksmų tyrimui ir tokių susitarimų bei veiksmų egzistavimo įrodymui ir, kita vertus, tokie tretieji asmenys gali būti suinteresuoti, jog jų tapatybė ar informacija, pagal kurią ją galima atsekti, būtų neatskleista, mano nuomone, negalima remtis apeliančės nurodyta Europos žmogaus teisių teismo praktika, susijusia su leistinumu baudžiamosiose bylose naudoti anoniminių liudininkų parodymus ar dokumentus, kuriuose jie užfiksuoti, ginčijant trečiųjų asmenų, kurių anonimiškumas turi būti apsaugotas, pateiktų dokumentų naudojimo kaip įrodymų priimtinumą.

58. Tačiau ne tik įmonės, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, gali turėti aiškių ekonominių ir teisinių interesų, kad būtų apsaugo-

60. Be to, kad šie Europos žmogaus teisių teismo sprendimai nesuteikia jokie pagrindo juose nustatytus kriterijus, skirtus anonimi-

31 — Žr., be kita ko, 1996 m. birželio 19 d. Pirmosios instancijos teismo nutartį byloje *NMH Stahlwerke ir kt. prieš Komisiją* (T-134/94, T-136/94, T-137/94, T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 ir T-157/94, Rink. p. II-537).

32 — Sprendimas *Adams prieš Komisiją*, minėtas šios išvados 4 išnašoje, ir 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimas *BPB Industries ir British Gypsum prieš Komisiją* (C-310/93 P, Rink. p. I-865, 26 punktas).

nių liudininkų parodymų naudojimui baudžiamosiose bylose³³, taikyti dokumentiniams įrodymams, kuriais remiamasi pažeidimui nustatyti atliekant parengtinį tyrimą pagal Bendrijos konkurencijos teisę ar užtikrinant jos laikymosi kontrolę, toks taikymas pagal analogiją galėtų rimtai apsunkinti ir taip jau sudėtingą (konkurencijos teisės) pažeidimams atskleisti reikalingų įrodymų rinkimą.

61. Šiuo atžvilgiu turėčiau taip pat pažymėti, kad jokiū būdu ne visada bus galima nustatyti dokumentinių įrodymų, gautų ne iš trečiųjų asmenų, o iš įmonių atsakovių, autorių ar autorius ir jų tikslią kilmę, nes dėl suprantamų priežasčių tokie duomenys gali būti slepiami.

62. Tai, kas buvo išdėstyta, netrukdo užtikrinti teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principo laikymosi, jei tenkinamos trys sąlygos.

63. Visų pirma, jei prieš įmones kaip įrodymai naudojami dokumentai, kurių šaltinis

turi likti anonimiškas, joms turi būti suteikta galimybė ištirti šiuos dokumentus ir raštu bei žodžiu išsakyti priešinius argumentus bei pateikti paneigiančius dokumentus ar kitus įrodymus.

64. Antra, Komisija tyrimo metu ir Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą pirmojoje instancijoje, turi kritiškai įvertinti tokių dokumentų įrodomąją galią ir atidžiai patikrinti visus duomenis, kurie gali sukelti abejonių dėl tokių įrodymų patikimumo ir autentiškumo.

65. Trečia, taikant teismų praktikoje³⁴ nustatytą laisvo įrodymų vertinimo principą, ypač reikia prižiūrėti, kad EB sutarties konkurencijos nuostatų pažeidimai nebūtų konstatuojami remiantis vien tik ar daugiau sia dokumentais, kurių autoriai ar kilmė negali būti atskleisti atsakovams.

66. Baigdamas nagrinėti šį apeliacinio skundo pagrindą turiu pasakyti, kad priimdamas skundžiamą sprendimą Pirmosios instancijos teismas laikėsi šių trijų sąlygų.

33 — Šie kriterijai išdėstyti Europos žmogaus teisių teismo sprendimo *Visser prieš Nyderlandus*, minėto šios išvados 11 išnašoje, 32 punkte, kuriame Nyderlandų Aukščiausiasis teismas (*Hoge Raad*) apibendrinta ankstesnę Europos žmogaus teisių teismo praktiką.

34 — Šiuo klausimu žr. teisėjo B. Vesterdorf, einančio generalinio advokato pareigas, išvadą byloje *Rhône-Poulenc prieš Komisiją* (minėta šios išvados 15 punkte, Rink. p. II-867, II-869 ir II-954) ir sprendimą *Met-Trans ir Sagpol* (taip pat minėtas šios išvados 15 punkte, 27 punktas).

67. Apeliantei buvo suteikta galimybė pateikti argumentus ginčijant dokumento „Pasidalijimo raktas“ įrodomąją galią.

B — *Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindas: klaidingas EB 81 straipsnio taikymas Sprendimo 2 straipsnyje*

68. Vėliau Pirmosios instancijos teismas įvertino šiuos argumentus ir skundžiamo sprendimo 86 punkte nustatė, kad „(dokumento „Pasidalijimo raktas“) patikimumas neišvengiamai sumažėja, nes sąlygos, kuriomis jis puvo parengtas, yra beveik nežinomos, ir dėl to Komisijos tvirtinimai negali būti patikrinti“.

1. Pirmosios instancijos teismo argumentai

69. Pagaliau (skundžiamo sprendimo) 94 punkte Pirmosios instancijos teismas tiesiogiai patvirtino, kad dokumentas „Pasidalijimo raktas“ turėjo tik antraeilę reikšmę vertinant nagrinėjamo pažeidimo egzistavimo įrodymus: „iš to, kas pasakyta, galima daryti išvadą, kad vertinant Komisijos pateiktų įrodymų visumą dokumentas „Pasidalijimo raktas“ turi tam tikrą įrodomąją galią ir patvirtina esminius teiginius Verluca pareiškimuose dėl besiūlių OCTG vamzdžių rinkos pasidalijimo susitarimo. <...>“

71. Antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su ta dalimi skundžiamo sprendimo, kurioje Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog *Mannesmann* iš tikrųjų padarė Sprendimo 2 straipsnyje nurodytą EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą.

72. Šią skundžiamo sprendimo dalį sudaro itin daug pastraipų (135–206 punktai), kurias perrašyti šioje išvadoje nėra galimybių.

70. Todėl aš darau išvadą, kad pirmasis apeliantės skundo pagrindas yra nepagrįstas.

73. Trumpai apibendrinant, Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad sudarydama su *Corus* susitarimą dėl nesriegiuotų OCTG vamzdžių tiekimo apeliante pažeidė draudimą sudaryti konkurenciją ribojančius (horizontalius) susitarimus. Pirmosios instancijos teismas šią išvadą pagrindė aplinkybe, kad maždaug prieš dvejus metus *Vallourec* ir *Dalmine* sudarė su *Corus* panašius susitarimus. Tokiu būdu nesriegiuotų OCTG vamzdžių tiekimas *Corus* buvo pasidalytas trijų Europos gamintojų³⁵.

35 — Skundžiamo sprendimo 188 punktas.

74. Konkurenciją ribojančių susitarimų tarp šių trijų *Corus* tiekėjų egzistavimą Pirmosios instancijos teismas motyvavo remdamasis tokiais papildomais įrodymais:

- aplinkybe, kad su *Corus* sudarytose tiekimo sutartyse buvo panašios (kainos) indeksavimo sąlygos³⁶,
- 1990 m. kovo 23 d. dokumentu „Pastabos dėl VAM sutarties“, kurio turinys tiksliai atspindi *Corus* su kitais trimis Europos gamintojais vėliau sudarytus susitarimus³⁷,

75. Pirmosios instancijos teismas taip pat nusprendė, kad pažeidimui, kuriuo kaltinama *Mannesmann*, negali būti taikomas Reglamentas Nr. 2790/1999⁴⁰, nes Sprendimas buvo priimtas 1999 m. gruodžio 8 d., o jo 2 straipsnio dalis dėl *Mannesmann* yra susijusi su laikotarpiu nuo 1993 m. iki 1997 m., tai yra su laikotarpiu, kuris baigėsi iki susijusių Reglamento Nr. 2970/1999 nuostatų įsigaliojimo 2000 m. birželio 1 dieną. Net jeigu atsižvelgiant į šį reglamentą būtų galima numatyti tokią išimtį, dėl jos suteikimo reikia kreiptis pagal Reglamento Nr. 17 4 straipsnį. Kadangi tai šioje byloje nebuvo padaryta, nebūtina nagrinėti ir EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo klausimo⁴¹.

2. Apeliantės kaltinimai

- aplinkybe, kad keturi Europos gamintojai buvo susitikę 1993 m. siekdami suderinti savo pozicijas iš dalies ir dėl artėjančio *Corus* sriegiavimo įrenginių sustabdymo³⁸,
- aplinkybe, kad *Corus* ir kitų trijų Europos gamintojų tiekimo sutartys buvo sudarytos neįprastai ilgam laikui³⁹.

76. Apeliantė nurodo keturis kaltinimus dėl Pirmosios instancijos teismo skundžiamo sprendimo 206 punkte padarytos išvados, kad Komisija teisingai nustatė, jog tiekimo sutartys yra ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytas pažeidimas, ir pateikė pakankamai tai pagrindžiančių teisinių įrodymų,

36 — Skundžiamo sprendimo 165 ir 166 punktai.

37 — Skundžiamo sprendimo 182 ir 183 punktai.

38 — Skundžiamo sprendimo 187 punktas.

39 — Skundžiamo sprendimo 164 punktas.

40 — 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2790/1999 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikaliųjų susitarimų ir suderintų veiksmų grupėms (OL L 336, p. 21).

41 — Skundžiamo sprendimo 172 ir 173 punktai.

o papildomi įrodymai patvirtino Komisijos teiginio teisingumą, kad šios sutartys buvo platesnės bendros politikos, darančios poveikį OCTG standartinių vamzdžių rinkai, dalis.

77. Pirmiausia, jos nuomone, nebuvo tinkamai įrodyta, kad vieni gamintojai žinojo apie kitų gamintojų ir *Corus* sudarytas tiekimo sutartis. Vertindamas reikšmingus įrodymus, Pirmosios instancijos teismas nesilaikė griežtesnių reikalavimų, kurie, remiantis teismų praktika⁴², turi būti taikomi nustatant suderintų veiksmų faktą.

78. Antra, Pirmosios instancijos teismas padarė klaidą, nes neatsižvelgė į tai, kad *Vallourec*, *Dalmine* ir *Mannesmann* tiekimo sutartys su *Corus* buvo sudarytos ne tuo pačiu metu.

79. Trečia, Pirmosios instancijos teismas klaidingai nustatė, kad sutarčių terminas ir su šiomis sutartimis susijusi kainos indeksa-

vimo formulė įrodo buvus horizontalų gamintojų susitarimą.

80. Ir ketvirta, Pirmosios instancijos teismo motyvai dėl Reglamento Nr. 2790/1999 taikomumo yra klaidingi arba neišsamūs. Šis teismas turėjo atsižvelgti į tuo metu galiojusius Reglamentus Nr. 1983/83 ir Nr. 1984/83⁴³ bei remdamasis jais apeliančės ir *Corus* susitarimui netaikyti EB 81 straipsnio 1 dalies.

3. Komisijos argumentai

81. Komisija tvirtina, kad šis skundo pagrindas, kiek juo ginčijamos Pirmosios instancijos teismo išvados dėl horizontalaus tiekimo sutarties pobūdžio, yra netinkamas. Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 179 punkte nurodo, kad yra pateikta pakankamai ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodyto pažeidimo padarymo įrodymų ir nėra būtina toliau nagrinėti Komisijos argumentų dėl susitarimo tarp keturių Europos gamintojų.

42 — Apeliančė nurodo 1998 m. gegužės 14 d. Sprendimą *Mayr-Melnhof prieš Komisiją* (T-347/94, Rink. p. II-1751, 65 punktas) ir 2000 m. kovo 15 d. Sprendimą *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją* (sujungtos bylos T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 4027 punktas).

43 — 1983 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 1983/83 dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo išimtinių platinimo susitarimų kategorijoms (OL L 173, p. 1) ir 1983 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 1984/83 dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo įvairioms išimtinio pirkimo sutarčių kategorijoms (OL L 173, p. 5).

82. Tik du kaltinimai galėtų būti priimtini: kad sutartyje nustatyta kainų (peržiūrėjimo) formulė nėra kaip nors prieštaraujanti konkurencijos prasme ir kad su *Corus* sudaryta susitarimą Pirmosios instancijos teismas turėjo vertinti ne tik pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, bet taip pat remdamasis EB 81 straipsnio 3 dalimi ir, konkrečiai kalbant, Reglamentais Nr. 1983/83 ir Nr. 1984/83, susijusiais su bendromis išimtimis.

83. Dėl pirmųjų trijų apeliančios kaltinimų Komisija nurodo, kad jais visų pirma ginčijamas jos sprendimas, o ne įrodomoji galia, kurią Pirmosios instancijos teismas pripažino įrodymams. Tais atvejais, kai šie kaltinimai tiesiogiai nukreipti prieš skundžiamą sprendimą, jais tik ginčijamos Pirmosios instancijos teismo nustatytos faktinės aplinkybės ir neparodoma, kad vertindamas faktines aplinkybes šis teismas įvairiems įrodymams suteikė netinkamą įrodomąją galią.

84. Komisijos nuomone, iš tikrųjų tai yra paslėptas bandymas pasiekti, kad būtų peržiūrėtas Pirmosios instancijos teismo nustatytas faktinis bylos kontekstas. Todėl šie kaltinimai viršija apeliacinio skundo, kuris pagal Teisingumo Teismo Statuto 58 straipsnį turi apsiriboti teisės klausimais, apimtį.

85. Šie argumentai taip pat visiškai tinka paneigti tuos apeliančios argumentus, kuriuos

ji pasitelkė ginčydamas Pirmosios instancijos teismo išvadą, padarytas remiantis sutartyse esančia kainų (peržiūrėjimo) formule.

86. Pagaliau kaltinimai, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo iš karto netaikyti tiekimo sutarčiai EB 81 straipsnio 1 dalies, yra pirmą kartą pateikiami apeliacinėje instancijoje ir todėl nepriimtini.

4. Vertinimas

87. Mano nuomone, Komisija teisingai nurodė, kad dauguma šių skundo pagrindą paremiančių kaltinimų yra nepriimtini. Tai tie kaltinimai, kuriais apeliančė siekia parodyti, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, kad 1993 m. apeliančės su *Corus* sudaryta nesriegiuotų standartinių OCTG vamzdžių tiekimo sutartis buvo dalis horizontalaus susitarimo, kuriuo keturi Europos gamintojai tarpusavyje pasidalijo Didžiosios Britanijos standartinių OCTG vamzdžių rinką.

88. Pirmosios instancijos teismo pastaba, padaryta skundžiamo sprendimo 179 punkte, kad yra pateikta pakankamai ginčijamo

sprendimo 2 straipsnyje nurodyto pažeidimo padarymo įrodymų, ir todėl „néra būtina toliau nagrinėti Komisijos argumentų dėl susitarimo tarp keturių Europos gamintojų“, reiškia tik tai, kad, Pirmosios instancijos teismo nuomone, tokie Komisijos argumentai geriausiu atveju turi antraeilę reikšmę.

89. Tai patvirtina skundžiamo sprendimo 206 punktą, kuriame nurodyta: „atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, reikia daryti išvadą, kad Komisija ginčijamame sprendime teisingai nustatė, jog tiekimo sutartys yra ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytas pažeidimas, ir pateikė pakankamai tai pagrindžiančių teisinių įrodymų. Taip pat reikia pažymėti, *kiek tai reikšminga*⁴⁴, kad papildomi įrodymai, į kuriuos atsižvelgė Komisija, patvirtino jos teiginio teisingumą, jog šios sutartys buvo dalis platesnės bendros politikos, darančios poveikį standartinių OCTG vamzdžių rinkai“.

90. Todėl darau išvadą, kad šių kaltinimų, išdėstytų 77 ir 78 punktuose, taip pat 79 punkte išdėstyto kaltinimo tiek, kiek jis susijęs su tiekimo sutarčių trukme, nagrinėti nebūtina, nes jie yra netinkami.

91. Be to, aš manau, kad yra nepriimtina ir 79 punkte išdėstyto kaltinimo dalis, susijusi su skundžiamo sprendimo 165–167 punktuose pateikta Pirmosios instancijos teismo išvada, padaryta remiantis tiekimo sutartyse esančia kainų indeksavimo formule.

92. Apeliantė šį kaltinimą grindžia gana paviršutinišku teiginiu, kad kainos indeksavimo formulė konkurencijai neprieštarauja. Ji konkrečiai nurodo, kad nei Komisija, nei Pirmosios instancijos teismas nenustatė, kad suinteresuotieji asmenys šiuo atžvilgiu neteisėtai keitėsi informacija.

93. Kadangi apeliantė nepaaiškina, ar šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas, vertindamas jo išvadas paremiančius įrodymus, padarė klaidą ir kokia tai būtų klaida, ši kaltinimo dalis, mano nuomone, yra ne kas kita kaip paslėptas prašymas peržiūrėti Pirmosios instancijos teismo nustatytas faktines aplinkybes. Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, toks prašymas yra nepriimtinas⁴⁵.

94. Paskutinis, šios išvados 80 punkte išdėstytas kaltinimas, mano nuomone, yra nepriimtinas, nes jis pateiktas per vėlai.

44 — Išskirta mano.

45 — Apsiribosiu iš gausios teismų praktikos nurodydamas 2003 m. spalio 2 d. Sprendimą *Salzgitter prieš Komisiją* (C-182/99 P, Rink. p. I-10761, 43 punktą).

95. Aš manau, kad skundžiamo sprendimo 172 ir 173 punktuose pateiktas Pirmosios instancijos teismo atsakymas į apeliančės argumentus, grindžiamus Reglamentu Nr. 2790/1999, iš esmės nėra ginčytinas.

96. Aš taip pat nemanau, kad būtų galima teigti, jog Pirmosios instancijos teismas savo iniciatyva turėjo įvertinti, ar tiekimo sutarčių sudarymo metu galioję Reglamentai Nr. 1983/83 ir Nr. 1984/83 buvo taikomi šiems susitarimams.

97. Man nepavyko esamoje teismų praktikoje rasti šį kaltinimą patvirtinančių argumentų, tačiau yra sprendimų, kuriuose nuspręsta priešingai⁴⁶.

98. Be to, pati apeliančė, jei ji laikėsi nuomonės, kad turėjo būti taikoma Reglamentuose Nr. 1983/83 ir Nr. 1984/83 nustatyta bendroji išimtis, turėjo pateikti šį argumentą parengtinio tyrimo ir bylos nagrinėjimo pirmojoje instancijoje metu.

99. Teismo posėdyje vykusio apeliančės ir Komisijos diskusija dėl to, ar atsižvelgiant į minėtųjų sutarčių tikslą ir reikšmę joms iš tikrųjų galėtų būti taikoma atitinkama bend-

roji išimtis, tik parodo, kad šis argumentas pateiktas netinkamu laiku ir ne tame teisme.

100. Todėl darau išvadą, kad viena apeliančės skundo antrojo pagrindo dalis yra nepriimtina, o likusios yra netinkamos.

C — Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo: vienodo vertinimo principo pažeidimas nustatant paskirtos baudos dydį

1. Reikšmingos ginčijamo sprendimo ištraukos

101. Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 295 ir paskesniuose punktuose išsamiai išnagrinėjo apeliančės teiginius, kad ji bendradarbiavo Komisijai vykdant tyrimą, po kurio buvo priimtas ginčijamas sprendimas. Komisijos vertinimu, pagalba tyrimui buvo nepakankama:

46 — 2000 m. kovo 30 d. Sprendimas VBA prieš Florimex ir kt. (C-265/97 P, Rink. p. I-2061, 114 punktas).

— palyginti su *Vallourec*, kuriai bauda dėl bendradarbiavimo buvo sumažinta 40 %

— palyginti su *Dalmine*, kuriai bauda dėl bendradarbiavimo buvo sumažinta 20 %.

Be to, Komisija nepagrįstai priekaištavo apeliantei, kad ji dėl Komisijos sprendimo buvo pareiškusi ieškinį Pirmosios instancijos teisme pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio 5 dalį⁴⁷, kai *Dalmine* atžvilgiu ji laikėsi te tokios griežtos pozicijos, nors ši įmonė taip pat buvo pareiškusi panašų ieškinį.

102. Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 297–301 punktuose lygina, kaip vykstant tyrimui su Komisija bendradarbiavo *Vallourec*, konkrečiai kalbant, jos atstovas Verluca, ir kaip bendradarbiavo *Mannesmann*, konkrečiai kalbant, jos atstovas Becher.

103. Atsižvelgdamas į tai, skundžiamo sprendimo 302 punkte Pirmosios instancijos teismas daro išvadą, kad *Mannesmann* Komisijai pateikta informacija iki pranešimo apie kaltinimus negali būti sulyginama su informacija, kurią pateikė *Vallourec*.

104. Toliau Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 303–305 punktuose lygina, kaip su Komisija bendradarbiavo *Dalmine* ir kaip *Mannesmann*, ir 306 punkte daro išvadą, kad *Mannesmann* argumentai neįrodo, jog jai turėjo būti sumažinta bauda pagal Pranešimo bendradarbiavimo D skyriaus 2 punkto antrą įtrauką.

105. Skundžiamo sprendimo 307–309 punktuose Pirmosios instancijos teismas pateikia paaiškinimą, kodėl baudos dydis negali būti sumažintas pagal Baudų nustatymo metodo gairių 3 punktą.

106. Pagaliau Pirmosios instancijos teismas atsižvelgė į *Mannesmann* kaip proceso šalies elgesį byloje *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją* (T-112/98), ir skundžiamo sprendimo 312 punkte įvertino, kad apskritai ši įmonė nebuvo pasirengusi bendradarbiauti.

2. Apeliantės kaltinimai

107. Šiam skundo pagrindui paremti apeliante nurodo tris kaltinimus. Pirmieji du kaltinimai susiję su skirtingu *Vallourec* ar atitinkamai *Dalmine* ir jos pačios elgesio

⁴⁷ — Sprendimas *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją*, minėtas šios išvados 16 išnašoje.

vykstant parengtiniam tyrimui vertinimu, kuris, jos nuomone, yra nepagrįstas. Trečiuoju kaltinimu ginčijama išvada, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė atsižvelgdamas į bylą T-112/98.

konkurencijos taisyklių pažeidimą, buvo padarytas iki Komisijai pateikiant kaltinimus. Be to, ir iš sprendimo matyti, kad Becher pareiškimas Komisijai buvo svarbus įrodymas.

108. Remdamasi teismų praktikoje⁴⁸ suformuluotu vienodo vertinimo principu, kuris taikytinas skiriant baudas konkurencijos bylose, apelianė tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas sumenkino, palyginti su *Vallourec*, jos indėlį padedant Komisijai atliekant tyrimą.

111. Galbūt *Verluca* pareiškimai buvo išsamesni ir tikslesni, tačiau šis nedidelis skirtumas negali pateisinti iš esmės skirtingo vertinimo nustatant baudos dydį, kai Pirmosios instancijos teismas *Vallourec* skirtos baudos sumažinimą 40 % laikė pagrįstu ir, atvirkščiai, *Mannesmann* skirta bauda iš viso nebuvo sumažinta.

109. Kalbant konkrečiau, Pirmosios instancijos teismas pažeidė taisyklę, kad taikant Pranešimą dėl bendradarbiavimo turi būti atsižvelgiama į bet kokią Komisijos darbą palengvinančią pagalbą, suteiktą iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo⁴⁹.

112. Pirmosios instancijos teismas taip pat nepakankamai įvertino *Mannesmann* elgesį, palyginti su *Dalmine*. *Mannesmann* kategoriškai neginčijo kaltinimų, o *Dalmine* aiškiai juos pripažino. Apelianės nuomone, pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 punktą nėra reikalaujama aiškiai pripažinti kaltinimų. Bet kuriuo atveju ji mano, kad *Dalmine* skirtą baudą sumažinus 20 %, o *Mannesmann* skirtą baudą atsisakius sumažinti, buvo gerokai sureikšminti visiškai formalūs šių dviejų įmonių elgesio skirtumai.

110. Nagrinėjamu atveju *Mannesmann* atstovo Becher pareiškimas, kuriuo jis patvirtino, kad įmonė dalyvavo darant tariamą

48 — Žr., be kita ko, 2001 m. gruodžio 13 d. Sprendimą *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją* (sujungtos bylos T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757, 237 punktas) ir 2002 m. kovo 20 d. Sprendimą *ABB Asea Brown Boveri prieš Komisiją* (T-31/99, Rink. p. II-1881, 240 punktas).

49 — Apelianės teigimu, Pirmosios instancijos teismas šią taisyklę patvirtino 2004 m. balandžio 29 d. Sprendime *Tokai Carbon ir kt.* (sujungtos bylos T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 435 punktas).

113. Trečiuoju kaltinimu *Mannesmann* ginčija Pirmosios instancijos teismo išvada, padarytas vertinant jos ieškinį dėl 1998 m.

gegužės 15 d. Komisijos sprendimo byloje T-112/98. Nustatant jai paskirtos baudos (dydžio) pagrįstumą, prieš apeliančią neturėjo būti naudojamas argumentas, kad minėtoje byloje ji sėkmingai pasinaudojo teise į gynybą.

116. Komisija taip pat nurodo, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas negali savo vertinimu pakeisti Pirmosios instancijos teismo pateikto vertinimo dėl paskirtų baudų dydžio teisingumo⁵¹.

3. Komisijos argumentai

114. Komisijos nuomone, visi trys kaltinimai, kuriais pagrįstas trečiasis skundo pagrindas, yra nepriimtini, nes atsakymas į klausimą, ar įmonė bendradarbiavo išaiškinant konkurencijos taisyklių pažeidimą ir kiek toks bendradarbiavimas buvo svarbus, palyginti su kitų įmonių elgesiu, yra faktinio pobūdžio ir reikalauja faktinių aplinkybių įvertinimo⁵⁰. Šiais klausimais kompetenciją turi tik Pirmosios instancijos teismas, o ne Teisingumo Teismas per apeliacinį procesą.

115. Be to, apeliančią netvirtina, kad vertindamas faktines aplinkybes ar įrodymus Pirmosios instancijos teismas padarė rimtų klaidų.

117. Dėl pirmojo kaltinimo esmės Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 299 ir 300 punktuose atidžiai įvertino pagalbos, kurią Komisijai suteikė *Vallourec* per jos atstovą Verluca ir *Mannesmann* per jos atstovą Becher, skirtumus. Be to, apeliančią neįrodė, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė teisę tikrindamas, kaip Komisija naudojosi suteikta diskrecija nustatyti baudų dydį.

118. Antrasis kaltinimas taip pat yra akivaizdžiai nepagrįstas, nes jis paremtas klaidingu Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 punkto antros įtraukos aiškinimu. Pagal šią nuostatą bauda įmonei gali būti sumažinta nuo 10 % iki 50 %, jei ji, gavusi pranešimą apie kaltinimus, informuoja Komisiją, kad neketina iš esmės ginčyti faktų, kuriais pagrįsti Komisijos įtarimai.

50 — 1996 m. rugsėjo 17 d. Nutartis byloje *San Marco prieš Komisiją* (C-19/95 P, Rink. p. I-4437, 39 punktas).

51 — Žr. 2003 m. rugsėjo 18 d. Sprendimą *Volkswagen prieš Komisiją* (C-338/00 P, Rink. p. I-9189, 151 punktas).

119. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad pagal Bendrijos konkurencijos teisę aiškiai pripažinusi reikšmingus faktus arba jų nepripažinusi skirtingos teisinės pasekmės⁵², nagrinėjama atveju nebuvo skirtingo vertinimo, kurį Pirmosios instancijos teismas turėjo ištaisyti.

120. Dėl trečiojo kaltinimo Komisija nurodo, kad jis yra netinkamas, nes susijęs su papildomu Pirmosios instancijos teismo argumentu, pateiktu išsamumo sumetimais, ir todėl nepriimtinas.

121. Be to, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 311 ir 312 punktuose teisingai atsižvelgė į faktines aplinkybes ir jas įvertino bei, remdamasis jomis, turėjo teisę padaryti išvadą, kad *Mannesmann* bendradarbiavimas vykstant administracinei procedūrai negalėjo būti vertinamas kaip veiksmingas.

4. Vertinimas

122. Gana išsamiai pateikdamas šalių kaltinimus ir argumentus, aš siekiau perteikti šalių išsakytų argumentų faktinį pobūdį.

123. Šių argumentų faktinį pobūdį lemia tai, kad Pirmosios instancijos teismo atliktas reikšmingų ginčijamo sprendimo dalių, susijusių su baudų dydžio apskaičiavimu ir jo sumažinimu, įvertinimas visų pirma yra susijęs su faktinių aplinkybių vertinimu, kurių negalima iš naujo nagrinėti apeliacine tvarka.

124. Atsižvelgiant į tai, Komisijos pateikti argumentai dėl visų trijų kaltinimų nepriimtumo yra *prima facie* įtikinantys.

125. Būtų kitaip, jei būtų patikimų *prima facie* įrodymų, kad atlikdamas tokį vertinimą Pirmosios instancijos teismas padarė akivaizdžią klaidą ir, pavyzdžiui, neatsižvelgė į faktines aplinkybes, dėl kurių, jei jos būtų tinkamai įvertintos, galutinis įvertinimas turėjo būti kitoks, ir tai galėtų būti ištaisyta apeliaciniame procese⁵³.

126. Tačiau Pirmosios instancijos teismas, nei vertindamas pirmojoje instancijoje pateiktą kaltinimą, kad taikydama Pranešimą dėl bendradarbiavimo Komisija *Mannesmann* vertino kitaip nei *Vallourec*, nei

52 — Žr. 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendimą *SCA Holding prieš Komisiją* (C-297/98 P, Rink. p. I-10119, 39 punktas) ir 2003 m. liepos 9 d. Sprendimą *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją* (T-224/00, Rink. p. II-2597, 227 punktas).

53 — Žr., be kita ko, 1999 m. vasario 11 d. Sprendimą *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (C-390/95 P, Rink. p. I-769, 29 punktas) ir 2000 m. liepos 4 d. Sprendimą *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją* (C-352/98 P, Rink. p. I-5291, 49 punktas).

lygindamas *Mannesmann* atsakymą į pareikštus kaltinimus su *Vallourec* atsakymu, neįžvelgė jokių aplinkybių, kurios galėtų pagrįsti teiginius, jog nustatant paskirtų baudų dydį buvo pažeistas lygybės principas.

127. Lygindamas *Mannesmann* ir *Vallourec* atvejus, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 299–301 punktuose įtikinamai paaiškino, kodėl *Vallourec*, atstovaujamos Verluca, bendradarbiavimas buvo visiškai kitokio kokybinio ir kiekybinio pobūdžio nei *Mannesmann*, atstovaujamos Becher.

128. Lygindamas *Mannesmann* ir *Dalmine* atvejus, Pirmosios instancijos teismas teisingai pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 punkto antros įtraukos formuluotes įvertino tą aplinkybę, kad, skirtingai nei *Dalmine*, *Mannesmann* aiškiai neinformavo Komisijos, kad ji neketina iš esmės ginčyti faktų, kuriais pagrįsti Komisijos įtarimai. Kadangi skirtingi dviejų įmonių atsakymai sukelia skirtingų teisinių pasekmių⁵⁴, ir skirtingų dydžių baudos nesukelia teisiškai svarbaus nevienodo vertinimo.

54 — Žr. šios išvados 119 punktą ir 52 išnašą.

129. Aš manau, kad trečiasis kaltinimas yra nepriimtinas, nes juo ginčijami išsamumo sumetimais teismo pateikti papildomi motyvai, ir todėl netinkamas.

130. Dėl išsamumo papildomai nurodychiau, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo teisę nuspręsti, kad *Mannesmann* savo elgesiu, kuris, bendrai paėmus, buvo toks, kad ji niekada nesuteikė informacijos, kurią turėjo pateikti (išskyrus jos pareikštą ieškinį dėl susijusio sprendimo, dėl kurio buvo priimtas minėtasis sprendimas *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją*), neparodė nusiteikimo bendradarbiauti.

131. Todėl aš darau išvadą, kad visas trečiasis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas.

VI — Dėl bylinėjimosi išlaidų

132. Kadangi visi apeliančės skundo pagrindai yra netinkami, o Komisija buvo pateikusi prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidas, atitinkamai aš siūlyčiau priteisti bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį.

VII — Išvada

133. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

1. Atmesti apeliacinį skundą.
2. Priteisti iš apeliančės bylinėjimosi išlaidas.